



# Εκπαιδευτικές Αλλαγές και Καινοτομίες

Δρ. Παρασκευή Χατζηπαναγιώτου  
Επίκουρη Καθηγήτρια Εκπαιδευτικής Διοίκησης  
Τμήμα Επιστημών της Αγωγής  
Ευρωπαϊκό Πανεπιστήμιο Κύπρου  
[P.Chatzipanagioutou@euc.ac.cy](mailto:P.Chatzipanagioutou@euc.ac.cy)



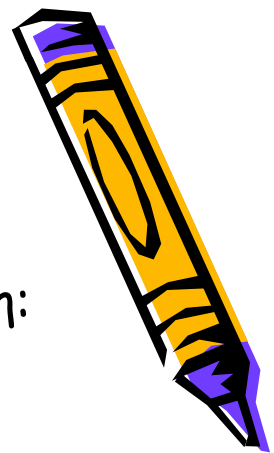
# Το μοντέλο του M. Fullan

**Initiation** (mobilisation or adoption) - Εισαγωγή, υιοθέτηση: διαδικασία της απόφασης, καταγραφή και εκτίμηση της πραγματικότητας, πρέπει να είναι εμφανής η ανάγκη για αλλαγή/καινοτομία

**Implementation** - Εφαρμογή. Εφαρμόζεται, για τους ανθρώπους των οργανισμών είναι αφενός μια διαδικασία μάθησης και αφετέρου η επίδραση πολλών διαδραστικών παραγόντων δημιουργεί καταστάσεις περίπλοκες

- Εξωτερικοί παράγοντες (κυβέρνηση, συνδικαλισμός κ.ο.κ.)
- Τα χαρακτηριστικά του σχολείου (διευθυντής, εκπαιδευτικοί, ομάδες αναφοράς)
- Τα χαρακτηριστικά της αλλαγής/καινοτομίας (σαφήνεια, πρακτικότητα κ.ο.κ.)

**Continuation** (or institutionalisation) - Συνεχές, Εγκαθίδρυση, ~~αλλά~~ δεν θεωρείται κάτι καινούριο, αλλά έχει ενσωματωθεί στο σύστημα του εκπαιδευτικού οργανισμού. Άρα οι δύο προηγούμενες φάσεις έχουν ήδη επιτυχώς εφαρμοστεί.



# Παράγοντες αποτυχίας της αλλαγής



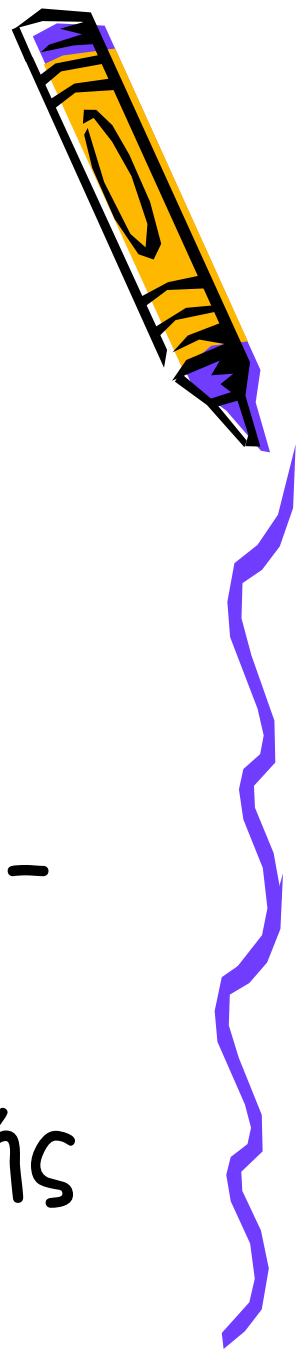
- Χαρακτηριστικά του ίδιου του οργανισμού (σκοπός, δομή, περιβάλλον, κουλτούρα)
- Σύστημα διοίκησης (λήψη απόφασης)
- Ανθρώπινος παράγοντας (συνασπισμοί, ομάδες πίεσης, συμβόλαιο εργασίας)
- Φύση της προτεινόμενης αλλαγής



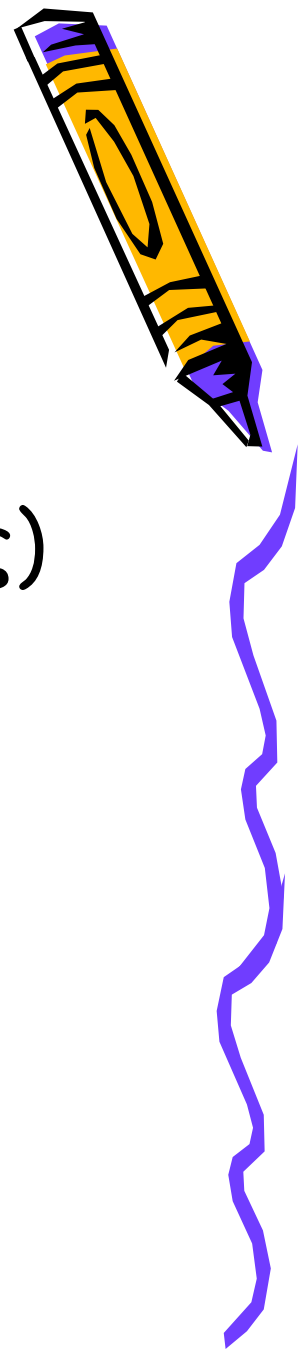
Πηγεςία

# Παράγοντες επιτυχίας της αλλαγής

- Συνθήκες του οργανισμού (πειραματισμός, οργανισμός μάθησης)
- Χαρακτηριστικά των ατόμων - ηγέτη
- Θεωρητικό μοντέλο εισαγωγής



# Σύγχρονες τάσεις (Weick & Quinn )



- α. επεισοδιακή αλλαγή (περίοδος απόκλισης από συνθήκες ισορροπίας)
- β. συνεχής αλλαγή (μικρές αλλαγές συσσωρεύονται και δημιουργούν μια ουσιαστική)



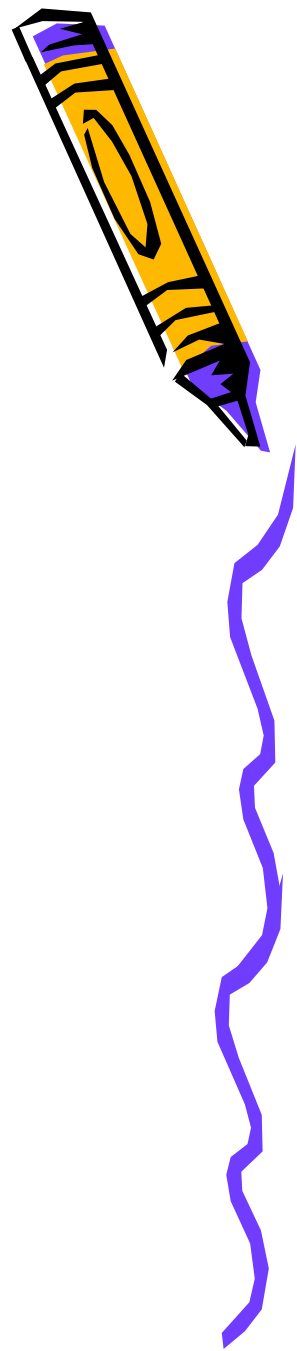
# Παράγοντες που επηρεάζουν την εισαγωγή καινοτομιών



1. Ποια είδη καινοτομιών υπάρχουν;  
Ποια η ποιότητά τους

- αγορά βιβλίου,
- ποιος τις ανακαλύπτει,
- πώς τις κοινοποιεί;





## 2. Πρόσβαση στην πληροφόρηση

- Βιβλιογραφία
- Ημερίδες
- Συνέδρια
- Επαγγελματικές κοινότητες

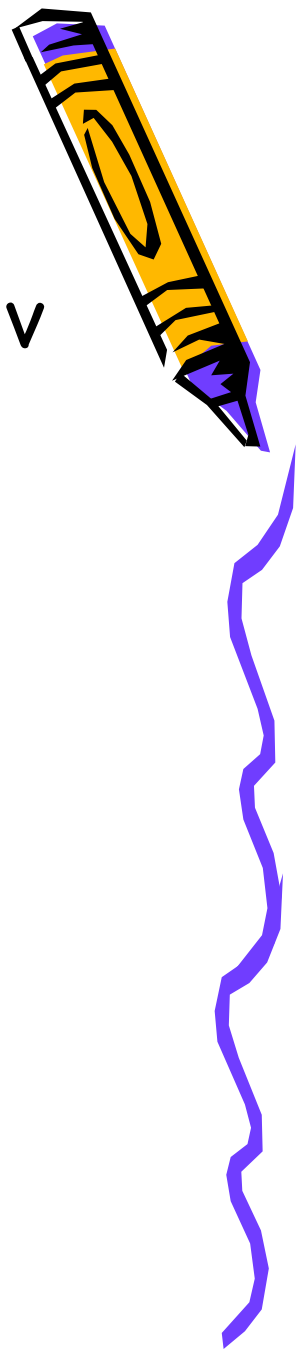




- 3. όταν συνηγορούν τα στελέχη...
- Προτάσεις που μένουν στα αζήτητα...
- Ιδέες που ...μπλοκάρονται







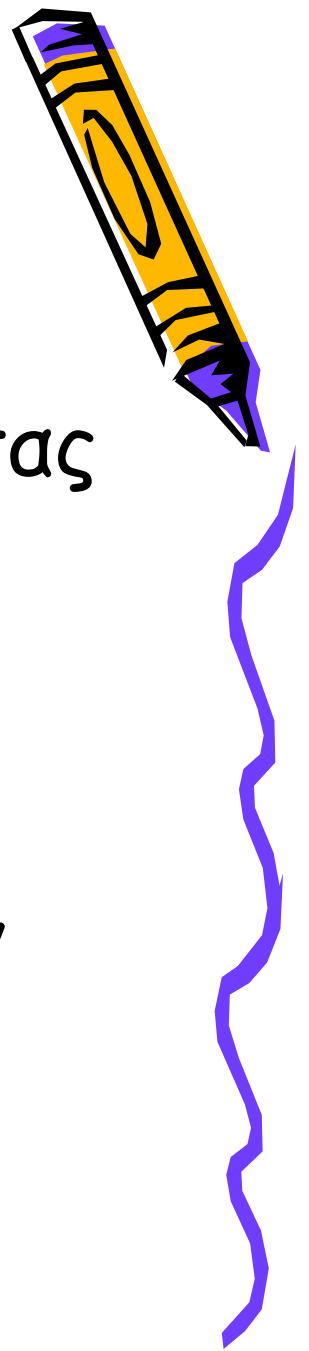
- 4. Ο κρίσιμος ρόλος των συναδέλφων εκπαιδευτικών
- Οι εκπαιδευτικοί συν-ομιλούν
- Κοινή γλώσσα
- Συνεχής επαγγελματική ανάπτυξη
- Παρουσία προσοντούχων εκπαιδευτικών





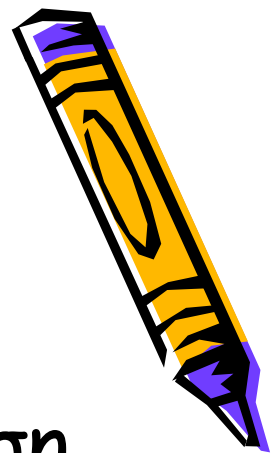
- 5. Εξωτερικοί παράγοντες αλλαγής
- ΔΙΕΥΚΟΛΥΝΤΕΣ ΑΛΛΑΓΗΣ
- Ποιοι θα μπορούσαν να είναι





- 6. Η πίεση/υποστήριξη της κοινότητας
- Εναντιώνονται
- Είναι παθητικοί
- Ασκούν πίεση για εισαγωγή αλλαγών





- 7. Νέα στρατηγική και χρηματοδότηση
- 8. Ο γραφειοκρατικός προσανατολισμός του σχολείου (ασφάλεια της ρουτίνας, κόστος, χρόνος)





# Παράγοντες που επηρεάζουν την εφαρμογή καινοτομιών

- Η εφαρμογή λαμβάνει χώρα όταν γίνεται πράξη μια νέα ιδέα, ένα νέο πρόγραμμα, μια νέα δράση
- Μπορεί να επιβάλλεται ή εθελοντικά να προωθείται
- Μπορεί να είναι ραγδαία ή εξελικτική
- Από «επί χάρτου» γίνεται μια δυναμική διαδικασία μάθησης

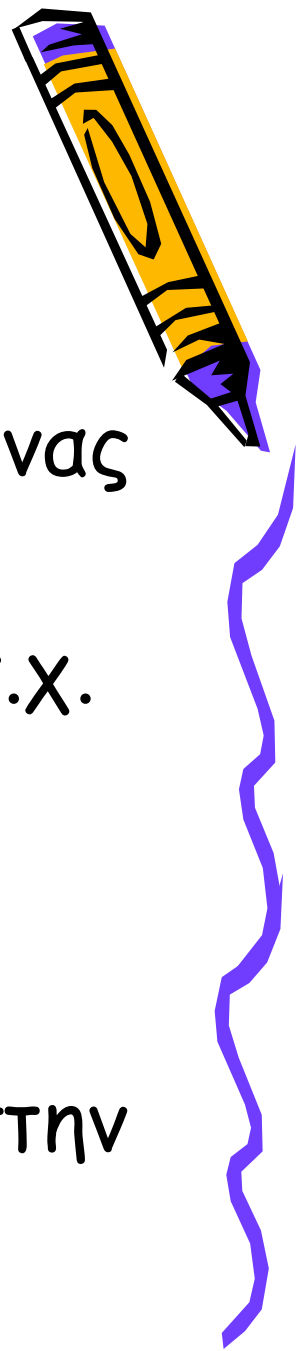


# Παράγοντες που σχετίζονται με τα χαρακτηριστικά της αλλαγής

- Προτεραιότητα/ανάγκη, όχι μόνο εάν υπάρχει, αλλά και πόσο σημαντική είναι
- Διαύγεια (τι γίνεται με τις πολύπλοκες αλλαγές;)
- Συνθετότητα (τις απλές αλλαγές εύκολα τις διεκπεραιώνεις, αλλά δεν κάνουν τη διαφορά)
- Ποιότητα



# Παράγοντες που σχετίζονται με τοπικούς παράγοντες



- Περιοχή του σχολείου (χρειάζεται ένας βαθμός συγκεντρωτισμού)
- Σχολικά συμβούλια και κοινότητα (π.χ. αγροτική κοινότητα)
- Διευθυντής (ενεργός εμπλοκή, υποστήριξη)
- Εκπαιδευτικοί (προσανατολισμένοι στην αλλαγή)

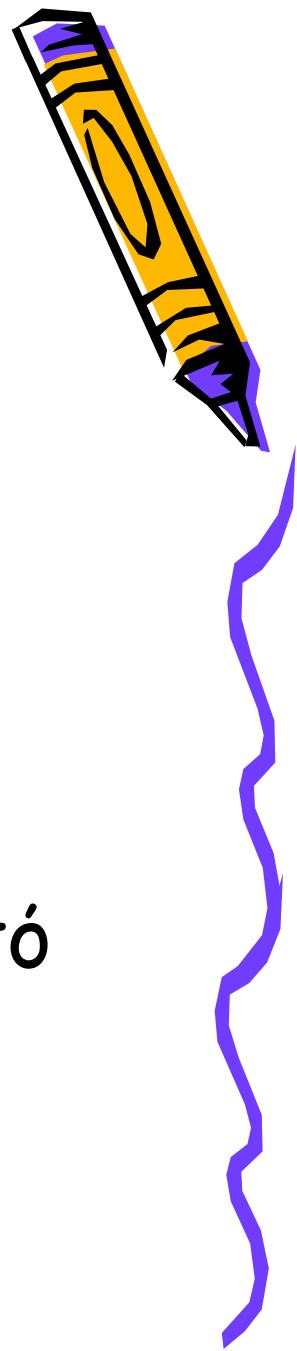


# Εξωτερικοί παράγοντες

- Υπουργείο Παιδείας,
- Ανάγκες επαρχίας
- Κοινωνικές ανάγκες
- Φορείς που διαμορφώνουν εκπαιδευτική πολιτική





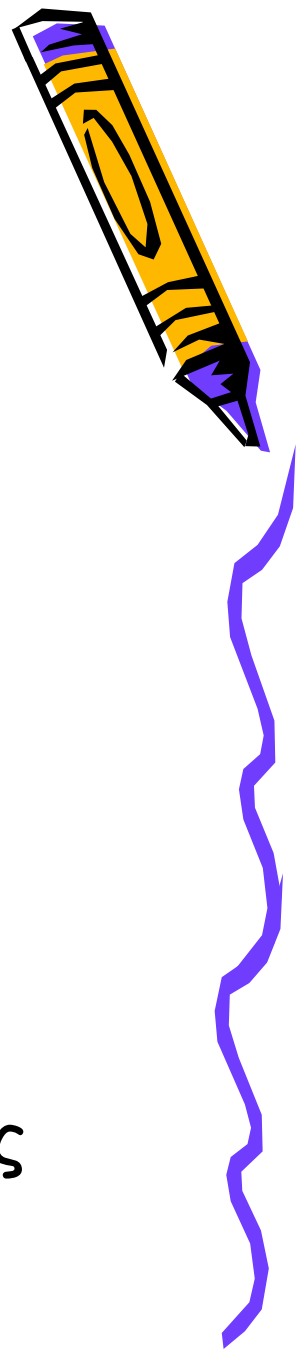


# Παράγοντες που επηρεάζουν την μονιμότητα/εγκαθίδρυση

- Υποστήριξη
- Πόροι
- Αλλαγή πεποιθήσεων/στάσεων
- Σε ποιον ανήκει η αλλαγή
- Πώς διαχωρίζουμε τη φάση αυτή από τα σχέδια για μελλοντική βελτίωση;



# Το σχολείο ως φορέας αλλαγής



## ΤΥΠΟΛΟΓΙΑ ΤΟΥ HALL

- Υψηλό επίπεδο γραφειοκρατίας- υψηλός επαγγελματισμός (WEBER)
- Υψηλό επίπεδο γραφειοκρατίας- χαμηλός επαγγελματισμός (εξουσιαστική δομή)
- Χαμηλό επίπεδο γραφειοκρατίας- υψηλός επαγγελματισμός (επαγγελματική δομή)
- Χαμηλό επίπεδο γραφειοκρατίας- χαμηλός επαγγελματισμός (χαοτική δομή)



# Γραφειοκρατία vs Επαγγελματισμός

Ιεραρχία

Συμμόρφωση

Πειθαρχία

Υποταγή

Ορθολογισμός

Λογοδοσία

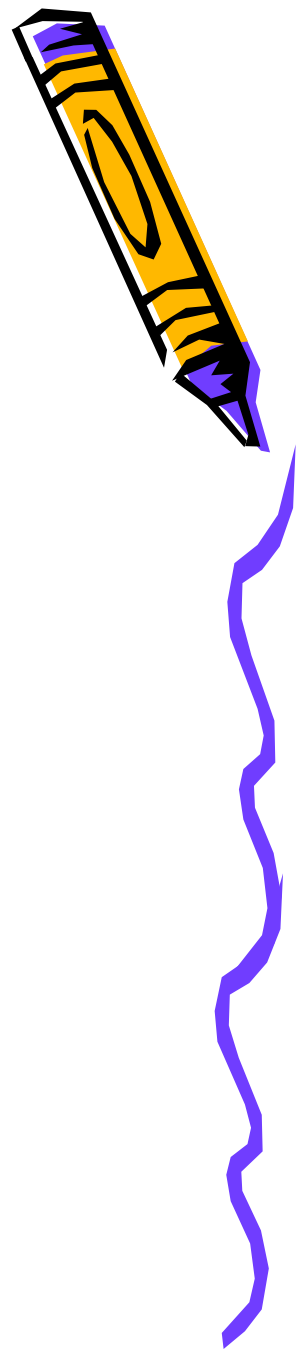
- Συνάδελφοι
- Αυτονομία
- Αυτοέλεγχος
- Δημιουργικότητα
- Ορθολογισμός
- Λογοδοσία



# R, D & D MODEL

- Research
- Development

Diffusion



# THREE-STEP MODEL



- ξεπαγώνω την κατάσταση
- κινούμαι προς τη νέα κατάσταση
- παγώνω τη νέα κατάσταση



# SEVEN STAGE Model

- invention
- development
- diffusion/dissemination
- adoption/rejection (awareness, interest, evaluation, trial)
  - implementation
  - institutionalization
  - recommendation



# PROBLEM- SOLVING MODEL

- προσδιορισμός προβλήματος
  - συλλογή δεδομένων
  - ανάλυση δεδομένων
- εύρεση εναλλακτικών λύσεων
  - επιλογή κατάλληλης
- σχεδιασμός της εφαρμογής της λύσης
  - εφαρμογή
- αξιολόγηση της εφαρμογής (αποτελέσματα)
  - συνεχής βελτίωση

